

Jaaroverzicht 2020

Samen voor een afvalvrije en schone gemeente

WaardLanden
REINIGINGSDIENST

Inhoud

Voorwoord 3

10 jaar Waardlanden 4

Het werkgebied van Waardlanden 6

Financieel resultaat 2020 7

1. Onze dienstverlening 8
Optimalisatie van de inzameling 9
Optimalisatie van de afvalbrengstations 12
Samenwerken voor méér grondstoffen 16
Méér dan afval inzamelen 18

2. Nieuw afval- en grondstoffenbeleid 21

3. De bedrijfsvoering 25
Modernisering van de bedrijfsvoering 26
Gelukkig en gezond bij Waardlanden 28
Veilige en duurzame bedrijfsvoering 33

4. Communicatie en educatie 35
Welke grondstof hoort waar? 36
Vraagbaak over grondstoffen scheiden 38
Jong geleerd is oud gedaan! 39

Colofon 40

Op de voorpagina staan Wout en Esmay. Beide zijn geboren en getogen Gorcummers. Wout is de trotse opa van Esmay. Hij wil bijdragen aan een mooie toekomst voor zijn kleindochter. Dat doet Wout niet alleen buiten werktijd, maar ook tijdens zijn werk. Want door overdag te werken aan een samenleving zonder afval en een schone gemeente zorgt hij ervoor dat toekomstige generaties nog net zo van zijn geliefde stad kunnen genieten als zijn kleindochter en hij nu. Dat is wat Wout en zijn collega's iedere dag doen; voor Esmay en alle andere kinderen in het gebied van Waardlanden.

Gevolgen van de coronapandemie

Op de themapagina's in dit jaaroverzicht leest u wat de coronapandemie voor Waardlanden betekende:

- Verrassend effect van de coronapandemie op de inzameling *11*
- Historische drukte op de afvalbrengstations *15*
- Schone openbare ruimte; nog uitdagender dan anders *20*
- Goed werkgeverschap tijdens de coronapandemie *32*
- Coronamaatregelen op de werkvloer *34*

Voorwoord

Onze geelgekleurde voertuigen zijn na tien jaar niet meer weg te denken uit het straatbeeld van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. We vervullen al jaren een belangrijke rol in de regio op het gebied van volksgezondheid, beheer van openbare ruimte en verkeersveiligheid. Dat in 2020 zó onmiskenbaar zou blijken dat onze sector een vitale sector is, hadden we op voorhand niet kunnen vermoeden. In ons jaaroverzicht nemen we u mee langs de gebeurtenissen.

In heel Nederland zette de coronapandemie en de getroffen maatregelen inwoners aan tot opruimen en verbouwen, zo ook in de Waardlanden-gemeenten. De ondergrondse containers zaten overvol en het aantal bezoekers van de afvalbrengstations kende een historische hoogte.
Tijdens dit bijzondere jaar stonden onze medewerkers voor u klaar. Onze dienstverlening verliep zonder grote problemen. In zo'n vitale sector zijn vitale mensen nodig. We hebben daarom een Vitaliteitsprogramma opgesteld. Het thema van het Vitaliteitsprogramma is 'gelukkig en gezond bij Waardlanden'. Dit jaar hebben we gezien hoe kwetsbaar we allemaal zijn en dat gelukkig en gezond helemaal niet zo vanzelfsprekend is. Ook bij Waardlanden raakten mensen besmet met het coronavirus en voelden mensen zich eenzaam. Ons werk moet doorgaan, onze medewerkers hadden daardoor gelukkig ook steun aan elkaar.

Op afstand betrokken

We lieten ons door de coronapandemie niet remmen in het onderhouden van contacten met onze inwoners, partners en opdrachtgevers. Kleinschalig en met gepaste afstand hebben we ons jubileum gevierd. We verbeterden onze communicatiemiddelen en stapten over op digitale communicatie, zoals interactie via Facebook, enquêtes en digitale inspiratiesessies voor de raadsleden. Veel van deze contactmomenten droegen bij aan de ontwikkeling van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid voor de komende jaren. Met dit nieuwe beleid streven we ernaar de hoeveelheid restafval terug te dringen en een bijdrage te leveren aan de circulaire economie.

Vol vertrouwen vooruit

Om het ambitieuze nieuwe beleid van de gemeenten goed te kunnen uitvoeren, moeten we

ook onze organisatie doorontwikkelen. We keken vooruit en legden een basis voor een toekomstbestendige organisatie.
In de inwonersenquête gaven inwoners Waardlanden een 7,6. Daar zijn we erg blij mee. Ik ben dankbaar voor uw vertrouwen in Waardlanden en ik ben trots op onze medewerkers die in dit bijzondere jaar hun schouders onder het vele werk hebben gezet. Wij kijken vol vertrouwen vooruit naar 2021!

Hans van den Brule, directeur

10 jaar Waardlanden

In 2020 was het tien jaar geleden dat Reinigingsdienst Waardlanden werd opgericht. Theo Boerman, vice-voorzitter van het bestuur en wethouder in Hardinxveld-Giessendam, is een man van het eerste uur van Waardlanden.

“In 2010 zijn de reinigings- en inzameldiensten van de gemeenten Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem toegetreden tot de Gemeenschappelijke Inzameldienst GGNZ. In deze gemeenschappelijke regeling van onder meer de voormalige gemeenten Zederik, Giessenlanden en Nieuw-Lekkerland namen op enig moment zeven gemeenten deel, ook Liesveld stapte in. GGNZ was gevestigd in Bleskensgraaf. Na een gedegen onderzoektraject is de samenwerking met ingang van 1 juli 2010 voortgezet als gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Waardlanden. Een belangrijk beslispunt was het afrekenen per gemeente of op basis van solidariteit. Mede om reden van eenvoud van de organisatiestructuur is gekozen voor het solidariteitsprincipe.”

Harmonisatie, solidariteit en eenvoud

Waardlanden werd gevestigd op zijn huidige locatie in Gorinchem, de locatie van GGNZ in Bleskensgraaf werd afgestoten. Theo vervolgt: “Al in de eerste periode van zijn bestaan functioneerde Waardlanden goed. De succesfactoren waren een vergaande harmonisatie tussen de gemeenten die in Waardlanden deelnamen, de solidariteit in de tarifering en de eenvoud. Hierdoor konden de inzamel- en reinigingstaken optimaal worden georganiseerd en waren de administratieve lasten relatief laag.”

Gescheiden pmd-inzameling en meer...

Na de soepele eerste jaren kwamen er diverse uitdagingen op het pad. Theo: “In 2015 werd in ons land de gescheiden inzameling van pmd verplicht. Bij ons was in 2014 nieuw beleid geïmplementeerd, het VANG-project (Van Afval Naar Grondstof), met omgekeerd inzamelen en het ondergronds gaan van de wijkcontainers. Gft, papier en glas werden al gescheiden ingezameld. Voor inwoners was en is het best lastig om pmd goed te scheiden: wat mag er wel bij en wat niet? We hadden te maken met veel afkeur vanwege te veel vervuiling in het pmd. Ook werd de rijksbelasting op het verbranden van restafval ingevoerd.
Deze ontwikkelingen, de verdere aanscherping van milieueisen rond afvalinzameling en afvalbrengstations en de fluctuerende marktprijzen van grondstoffen, zetten de resultaten van Waardlanden onder druk. Na een aanvankelijke verlaging van de afvalstoffenheffing steeg deze weer.”

Theo Boerman:
“Ik zie de toekomst van Waardlanden met vertrouwen tegemoet.”

Het bestuur van Waardlanden met v.l.n.r. Theo Boerman, Christa Hendriksen, Joost van der Geest en Arco Bikker

2015 was ook het jaar van oprichting van Waardlanden Reinigingsbedrijf, waarin de activiteiten op het gebied van bedrijfsafval zijn ondergebracht. Met ingang van 1 januari 2019 trad Vijfheerenlanden toe, waarin Leerdam, Vianen en Zederik zijn gefuseerd. Leerdam was al in 2012 aangesloten. Zo kwam in 2019 het afvalbrengstation in Vianen ook onder beheer van Waardlanden.

Nieuw afval- en grondstoffenbeleid

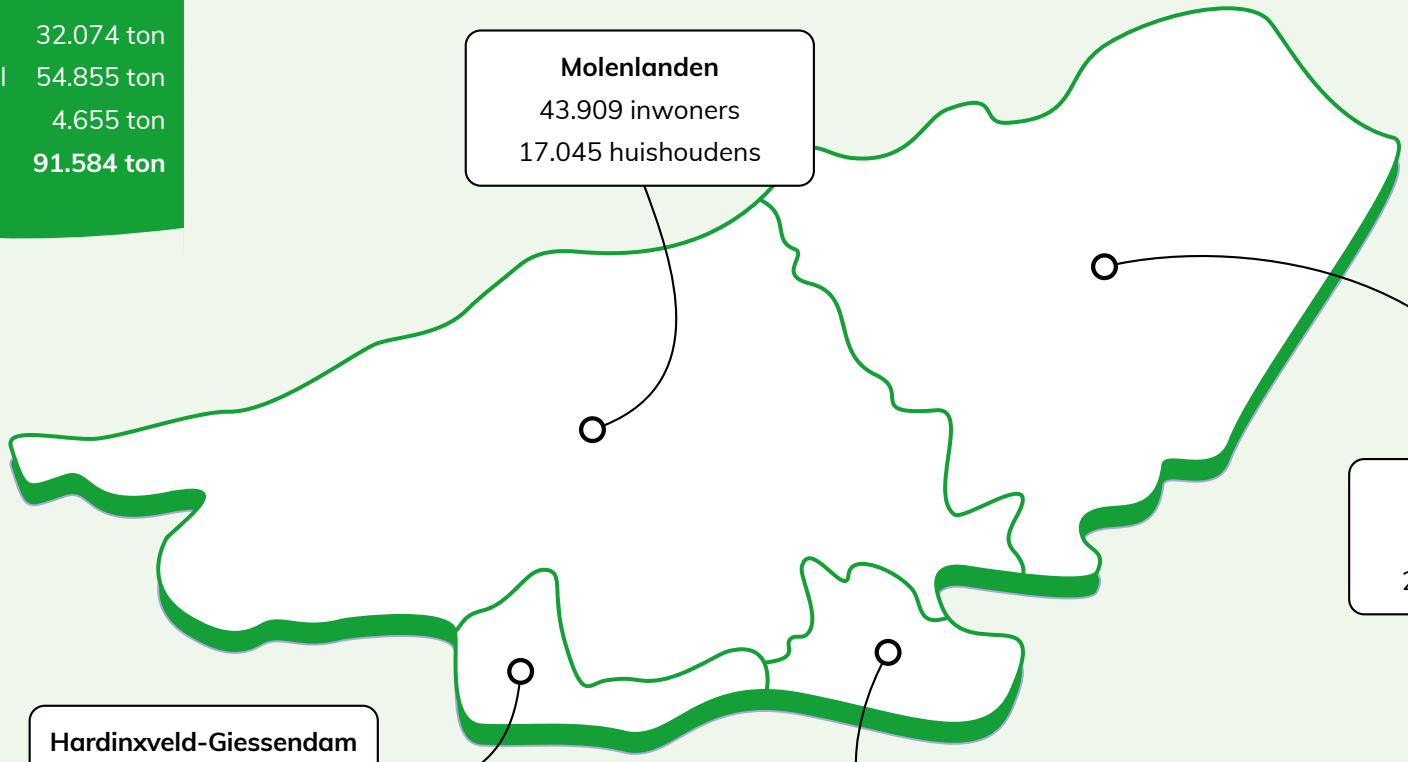
“We staan aan de vooravond van nieuw beleid, met de belangrijke opgave om de hoeveelheid restafval verder te verlagen en de hoeveelheid en kwaliteit van grondstoffen te verhogen. Na een vrij stabiele eerste tien jaar komen we nu in een volgende fase”, vervolgt Theo. “Als bedrijfsvoeringorganisatie doen we het werk met één bestuur, met een portefeuilleverdeling, en altijd in goede sfeer.”

“Tot slot, als ik terugkijk op tien jaar Waardlanden, wil ik ook graag de samenwerking met mens-ontwikkelbedrijf Avres noemen. Die samenwerking is vanaf het begin van Waardlanden intensief en goed geweest. Waardlanden heeft diverse werkzaamheden die heel geschikt zijn voor medewerkers van Avres. Al met al zie ik de toekomst van Waardlanden met vertrouwen tegemoet.”

Het werkgebied van Waardlanden

Afval- en grondstoffen-stroom 2020

Afvalbrengstation	32.074 ton
Huishoudelijk afval	54.855 ton
Milieuparken	4.655 ton
Totaal	**91.584 ton**

Molenlanden
43.909 inwoners
17.045 huishoudens

Vijfheerenlanden
56.811 inwoners
23.639 huishoudens

Hardinxveld-Giessendam
18.295 inwoners
7.139 huishoudens

Gorinchem
37.022 inwoners
16.418 huishoudens

Financieel resultaat 2020

	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil
Lonen en salarissen	4.894.000	4.800.181	93.819
Inhuur derden	742.225	662.907	79.318
Overige personeelslasten	329.230	249.133	80.097
Afschrijvingen	1.631.745	1.476.742	155.004
Huisvestingskosten	876.742	738.387	138.355
Kantoorkosten	267.500	219.493	48.007
Voertuigkosten	1.671.500	1.554.691	116.809
Materieel	366.000	370.348	-4.348
Bankkosten	1.000	2.226	-1.226
Rente	309.666	300.632	9.034
Overige kosten	909.651	1.295.174	-385.523
Verwerkingskosten	7.094.379	7.120.506	-26.127
Vennootschapsbelasting	1.000	2.864	-1.864
Telling lasten	**19.094.639**	**18.793.283**	**301.355**
Algemene baten	10.893.671	10.991.503	97.832
Doorbelastingen	48.900	49.482	582
Overige baten	52.500	39.078	-13.422
Nedvang	-	663.590	663.590
Verwerkingsopbrengsten	6.545.979	5.815.431	-730.547
KWD opbrengsten	1.553.589	1.631.448	77.859
Telling baten	**19.094.639**	**19.190.532**	**95.894**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	0	397.249	397.249
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**0**	**397.249**	**397.249**

Toelichting

Het resultaat 2020 wijkt € 397.249, ten gunste, af van de gewijzigde begroting 2020. De ingeschatte gevolgen van de coronapandemie, denk hierbij aan overuren en extra inhuur, bleken niet geheel noodzakelijk te zijn. Ook is er een lichte besparing gerealiseerd op de overige personeelslasten. De coronamaatregelen maakten het uitvoeren van het begrote vitaliteitsplan en de daarin opgenomen personeelsbijeenkomsten, zoals cursussen, trainingen en andere groepsactiviteiten, lastig.

Waardlanden is terughoudend geweest met investeringen. Hierdoor blijven ook de kosten voor afschrijvingen en rente achter bij de begroting. Daarnaast waren de voertuigkosten door de lagere brandstoflasten lager dan begroot. Er waren ook enkele overschrijdingen van de begroting. Dit betreffen de sorteerkosten van papier, de aftransportkosten en de inhuur van de onkruidbeheersing. In de formele jaarrekening en het bijhorend jaarverslag vindt u een uitgebreide toelichting op op het financieel resultaat van 2020. U vindt deze documenten op onze website.

NAAR DE WEBSITE

1

Onze dienstverlening

Optimalisatie van de inzameling

Vanaf 2014 is uitvoering gegeven aan het huidige VANG-beleid: Van Afval Naar Grondstoffen. In afwachting van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid en als gevolg van de coronapandemie hebben we geen ingrijpende of kostbare wijzigingen in de inzameling aangebracht. De optimalisatie van de inzameling was operationeel van aard.

Nieuwe inzamelroutes: binnen óf buiten

Huis-aan-huisinzamelroutes zijn we anders gaan rijden. Voorheen reden we de routes ‘van buiten naar binnen’. Chauffeurs die hun dag in het buitengebied startten, werkten naar ‘binnen’, naar de bebouwde kom in stads- en dorpskernen toe, om daar collega’s in de middag te helpen.

Uit afvalanalyses, die dit jaar in het kader van het strategisch beleid werden uitgevoerd, bleek dat het pmd in het buitengebied meer vervuiling bevat dan het pmd in de kernen. Dat betekende dat we met onze inzamelstrategie ‘schoon’ pmd uit de kernen mengden met vervuild pmd uit het buitengebied. Hierdoor liep de gehele vracht van het voertuig het risico om afgekeurd te worden. We hebben daarom de routes herverdeeld. In totaal zijn er 38 zijlader-routes op-

nieuw ingedeeld. Deze wijziging heeft ervoor gezorgd dat de kwaliteit van het ingezamelde pmd omhoog is gegaan en de verwerker minder vrachten afkeurt.

Vianen: van AVU naar HVC

De gemeente Vianen is in 2019 deel geworden van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Daarmee is deze voormalige gemeente onderdeel geworden van ons werkgebied. Vianen heeft in afwachting van het nieuwe strategisch beleid een afwijkend inzamelsysteem. Bij de laagbouw halen we pmd in plastic zakken langs de weg op. De hoogbouw beschikt over boven- en/of ondergrondse containers voor alle grondstoffen.

De AVU (Afval Verwijdering Utrecht) verwerkte dit jaar nog het restafval en gft uit Vianen. In 2020 hebben we voorbereidingen getroffen voor de ontvlechting van de AVU. Zo lopen in 2021 alle huishoudelijke afvalstromen en de meeste stromen van het afvalbrengstation in Vianen via Waardlanden en onze partners. Nieuwe afvalstroomnummers, extra wisselcassettes voor de zijlader, we moesten nog aardig wat regelen. Uiteindelijk is de ontvlechting vlekkeloos verlopen.

Onze partners halen per 1 januari 2021 het merendeel van de afvalstromen bij ons af. Dat betekent dat we de haak/kraanwagen, die tot nu toe al die transporten richting de verwerkers verzorgde, anders zijn gaan inzetten. In 2021 gaan we routes in Vianen optimaliseren.

Succesvolle pilot met 360˚ camerasysteem

Een chauffeur bij Waardlanden heeft een grote verantwoordelijkheid. Tijdens het werk moet de chauffeur alle kanten van zijn voertuig in de gaten houden. Spelende kinderen, voetgangers, fietsers en andere weggebruikers, ze passeren aan alle kanten en vaak op korte afstand het voertuig. Veiligheid staat voorop bij Waardlanden, daarom hebben we een pilot gehouden met een 360˚ camerasysteem.

De chauffeur krijgt door het camerasysteem een veel beter zicht. Het systeem brengt dode hoeken volledig in beeld. Dit helpt ons ongevallen en schades te voorkomen. Bij eventuele ongevallen kunnen we het beeldmateriaal gebruiken voor het achterhalen van de toedracht en het vaststellen van de veroorzaker.

De camera is dit jaar met positief resultaat getest op één van onze voertuigen. Er heeft geen enkel (bijna) incident plaatsgevonden met de wagen waarop deze camera bevestigd was. De chauffeur ervaarde een vergroot gevoel van veiligheid en controle. Wij monteren dit systeem voortaan op elk nieuw voertuig.

Met de 360˚ camera heeft de chauffeur goed zicht rondom de wagen.

GEVOLGEN VAN DE CORONAPANDEMIE

Verrassend effect van de coronapandemie op de inzameling

Afval dat normaal gesproken bij kantoren, bedrijven, op scholen en in de horeca wordt geproduceerd, kwam dit jaar als gevolg van de coronamaatregelen ook bij huishoudens vrij.

Inwoners boden huis-aan-huis en bij de milieuparken 13,3% meer afval aan dan in 2019. Het aanbod fijn restafval steeg zelfs met 15,1%.

Er is aanzienlijk meer glas ingezameld dan in 2019.

Het ingezamelde verpakkingsglas is in de gehele regio met 18,6% gestegen ten opzichte van 2019.
In Leerdam halen onze partners van ASVZ het verpakkingsglas huis-aan-huis op. Uit voorzorg voor de gezondheid van hun kwetsbare medewerkers is deze inzameling in het voorjaar enkele weken gepauzeerd. De medewerkers van ASVZ waren erg blij toen zij hun vertrouwde werk weer konden oppakken.

Vrijwilligers werken door

De samenwerking die we al sinds jaar en dag met vrijwilligers van vele lokale stichtingen en vereniging hebben voor de inzameling van oud papier en karton, kon met inachtneming van de coronamaatregelen gelukkig onverminderd doorgaan. Er is geen enkele route uitgevallen en alle inzameling is volgens het inzamelschema uitgevoerd. Aangezien veel verenigingen met oudere vrijwilligers werken, is dat een grote prestatie.
In totaal hebben de inspanningen van de stichtingen en verenigingen hen dit jaar € 167.192 opgeleverd.

Opvallend is dat de totale hoeveelheid oud papier en karton bij milieuparken slechts 8,4% is gestegen ten opzichte van 2019. Bij de huis-aan-huis inzameling was dit 5,7%. We hadden een grotere stijging verwacht als gevolg van het thuiswerken en de online bestellingen. Vanaf 15 december gingen alle niet-essentiële winkels dicht tot ver in 2021. Mogelijk dat deze winkelsluiting in 2021 tot een grotere stijging van ingezameld oud papier en karton gaat leiden.

Grote stijging inzameling grofvuil

Met een stijging van 43,7% ten opzichte van 2019 sprong de huis-aan-huisinzameling van grofvuil het meest in het oog. De aanvragen voor grofvuilroutes stegen, de regels voor het aanbieden van grofvuil werden massaal overtreden en grofvuil werd nabij de milieuparken in de wijken geplaatst. Ondanks dat we in bepaalde periodes 50% meer medewerkers hebben ingezet, konden we niet altijd alle routes op de geplande dag rijden. Het aangeboden grofvuil haalden we daardoor een dag later op.

Optimalisatie van de afvalbrengstations

De werkzaamheden op de afvalbrengstations stonden een groot deel van het jaar in het teken van de drukte als gevolg van de coronapandemie. Daarnaast hebben we ook aandacht besteed aan de verbetering van de veiligheid en onze service.

Wie het afvalbrengstation in Vianen oprijdt en bij de slagboom de toegangsgegevens invult, wordt daar ontvangen door Mario, Henk of Meindert. Zij vormen het kernteam van het brengstation. “Dit contact met ons en hulp bij welke afval en grondstoffen in welke container kunnen, waarderen inwoners zeer”, vertelt Mario. “En als mensen weten waar ze moeten zijn, gaat de doorstroming lekker snel.”

Tweemaal zo veel inwoners

Dat is belangrijk, want het afvalbrengstation is niet alleen hierom populair. Het is ook heel gunstig gelegen voor inwoners van omringende kernen van Vianen. Sinds 2019 is het beschikbaar voor alle inwoners van Vijfheerenlanden (en alle andere inwoners in het verzorgingsgebied van Waardlanden). “We werken nu voor circa 30.000 inwoners, dat is tweemaal zo veel als voor die tijd, toen het brengstation van de gemeente Vianen was. Vijfheerenlanden is bovendien flink gegroeid, de nieuwe wijk Hoef en Haag, bijvoorbeeld, heeft zo’n 1.800 woningen.”

Zaterdag de drukste dag

Tel daar de effecten van het coronajaar 2020 bij op en dan is de noodzaak van een vlotte afhandeling van een bezoek helemaal duidelijk. “Mensen zijn enorm aan het klussen, opruimen en tuinieren geslagen. Dit zagen we bij de milieustraten in het hele land”, zegt Henk. “Normaal ontvangen we doordeweeks circa 200 auto’s op ons brengstation, in coronatijd was dit 500. Zaterdag is de drukste dag van de week, altijd al. We kunnen op het perron maximaal 5 of 6 auto’s veilig tegelijk toelaten, bij grote drukte is het perron eigenlijk te klein en ontstaat er file.”

In goede banen leiden

Mario: “Dat komt ook omdat de logistiek zo is, dat als je bijvoorbeeld met grof huishoudelijk afval boven, op het perron, bent geweest en je voor tuinafval of een matras naar beneden rijdt, je weer door de poort moet. Met je aanhanger rijd je makkelijk een rondje en op de grond lossen in plaats van op het perron is handig, maar tweemaal door de poort kost op drukke dagen wel wat extra tijd. Om de bezoeken in goede banen te leiden, voor bezoekers en onszelf, hebben we op zulke dagen iemand aan de weg gezet.”

Slimme oplossingen

De mannen verzinnen zelf slimme oplossingen voor de logistiek en om inwoners te helpen met zo goed mogelijk afval scheiden. Meindert geeft als voorbeeld: “Op het perron staan ondergrondse containers voor onder meer fijn huishoudelijk restafval, zo besparen we ruimte in de container voor grof restafval. Huishoudelijk piepschuim, eps, verzamelen we in een grote zak naast de ondergrondse containers, het gaat om wel 9 à 10 kuub per week.”
Om inwoners nog beter van dienst te zijn, komen er borden bij de containers, zodat je eenvoudiger de containers voor kringloopgoederen, matrassen, hout, e-waste en alle andere grondstoffen kunt vinden. “Dat staat voor 2021 op ons actielijstje”, zegt Mario.

Mario, Meindert en Henk:
“Persoonlijk contact met ons en hulp bij welke afval en grondstoffen in welke container kunnen, waarderen inwoners zeer.”

Plaatsing hekwerken

“Plaats een vaste valbeveiliging om valgevaar te voorkomen.” Deze aanbeveling van onderzoeksbureau Waste Circle International (WCI) is in april 2020 overgenomen. De aanleiding voor dit veiligheidsonderzoek door WCI waren twee ongevallen, waarbij bezoekers van het afvalbrengstation letsel hebben opgelopen door een val van het bordes. In oktober heeft leverancier IM Brouwer de verplaatsbare hekken vervangen door vaste. Ook het afvalbrengstation van Vianen is voorzien van hekwerken op de bordesranden.

Nieuw afvalbrengstation Groot-Ammers weer een stap voorwaarts

In december 2016 besloot het bestuur van Waardlanden tot aanleg van een nieuw afvalbrengstation om het tijdelijke afvalbrengstation te vervangen. In 2018 is een grondlocatie aan de Transportweg in Groot-Ammers aangekocht met het doel hierop een nieuw afvalbrengstation te realiseren. In december 2019 is het voorbelasten van het terrein gestart.

In mei 2020 is het Programma van Eisen voor een nieuw sober en doelmatig afvalbrengstation, dat voldoet aan alle wettelijke en kwaliteitseisen, vastgesteld.

Vervolgens heeft Waardlanden een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren, waarin een aantal inrichtingsvarianten en bijhorende kosten zijn bestudeerd. In 2021 besluit ons bestuur over de bouw van het afvalbrengstation.

GEVOLGEN VAN DE CORONAPANDEMIE

Historische drukte op de afvalbrengstations

Toen begin maart de coronamaatregelen van kracht werden en de samenleving stil kwam te staan, steeg het aanbod van afval op de afvalbrengstations exponentieel.

Zaterdag 21 maart 2020, de zaterdag voor de afkondiging van de 'intelligente lockdown', is een dag die de medewerkers niet snel zullen vergeten. Nooit eerder was het zo druk op onze afvalbrengstations. Door de drukte konden we de coronamaatregelen, met name de 1,5 meterregel, en de algemene veiligheidsmaatregelen niet meer handhaven. De twee kleinste afvalbrengstations, in Leerdam en Hardinxveld-Giessendam hebben we daarom tijdelijk gesloten.

Extra mankracht

De medewerkers van afvalbrengstations Hardinxveld-Giessendam en Leerdam gingen hun collega's op de grotere afvalbrengstations van Gorinchem en Vianen ondersteunen. In de weken daarna liepen de wachttijden voor bezoekers op, met pieken tot wel 1,5 uur op zaterdagen. Eind april konden de afvalbrengstations in Leerdam en Hardinxveld-Giessendam weer beperkt open.

De personeelsomvang van Waardlanden was niet groot genoeg om de drukte volledig op te vangen. Op alle afvalbrengstations hebben we ondersteunende externe medewerkers ingezet voor het reguleren van het aantal auto's op de bordessen en het informeren van bezoekers over de veiligheidsregels. Om de inwoners zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn is het afvalbrengstation van Korenet in Groot-Ammers twee extra dagdelen per week geopend.

Wisselend beeld

In de beginperiode van de pandemie brachten grote aantallen inwoners relatief kleine hoeveelheden afval- en grondstoffen. Naarmate de coronamaatregelen voortduurden, veranderde dit beeld. De klussen die inwoners in en om het huis aanpakten, werden groter, waardoor ook de omvang van het afval toenam. Complete schuttingen en terrassen vonden hun weg naar de afvalbrengstations.

Toen in juli de samenleving weer langzaamaan op gang kwam, nam de voortdurende drukte af. Vanaf het vierde kwartaal hanteerden alle afvalbrengstations weer hun reguliere openingstijden met de normale bezetting. Tijdens de tweede coronagolf en de steeds strenger wordende maatregelen in het najaar en de winter waren de effecten op het afvalbrengstation minder groot. Aanvullende maatregelen of sluiting van afvalbrengstations was niet meer nodig.

Stijging

In totaal is er 21,7% meer afval- en grondstoffen naar de afvalbrengstations gebracht dan in 2019. De bezoekersregistratiezuilen, waar bezoekers zich handmatig registreren, zijn om verspreiding van het virus te voorkomen, een groot deel van het jaar buiten werking gesteld. De bezoekersaantallen van dit bijzonder drukke jaar zijn daardoor niet bekend.

Samenwerken voor méér grondstoffen

Gescheiden ingezamelde materialen, zoals glas en papier, bieden we aan gespecialiseerde recyclingbedrijven aan. Zij werken de materialen op tot secundaire grondstoffen en leveren ze aan fabrieken die er nieuwe producten van maken.

Van restafval, grof huishoudelijk afval en gft en hout maakt onze partner HVC duurzame energie, zoals gas, warmte of elektriciteit. Dat doet HVC met hun bio-energiecentrales, vergistings- en composteringsinstallaties en afvalenergiecentrales in Noord- en Zuid-Holland. De opgewekte energie en warmte leveren ze aan lokale huishoudens en bedrijven.

Recyclen

Het recyclen van materialen is beter voor het milieu dan de materialen inzetten voor energieopwekking. Al het hout, grof huishoudelijk afval, groenafval, puin, metaal en harde kunststoffen die inwoners naar de afvalbrengstations van Waardlanden brengen, gaan daarom eerst langs Korenet in Groot-Ammers. Korenet voorkomt dat er grote hoeveelheden kostbare grondstoffen naar de verwerkingsinstallaties van HVC gaan. ‘Nascheiden’ noemen we dat.

Arie Korevaar, directeur van Korenet, legt uit: “We starten het ontvangen van de bovengenoemde stromen op de weegbrug. Daar wordt bepaald welke bewerking we gaan uitvoeren. Grofvuil wordt met een sorteerkraan voorgesorteerd en daarna verder gescheiden met de sorteerinstallatie. Aan deze sorteerinstallatie werken mensen die weer tot het arbeidsproces willen toetreden. Daar houden we een aantal plekken voor vrij. De andere stromen houden we gelijk apart. Per stroom bepalen we wat ermee gebeurt. Hout wordt bijvoorbeeld verkleind en vervolgens ingezet bij de spaanplaatindustrie. Van puin maken we weer nieuw funderingsmateriaal of grondstof voor de betonindustrie. En de metalen worden nog verder uitgezocht in diverse deelstromen.”

Grondstoffen hergebruiken

Vindt HVC het niet bezwaarlijk dat Korenet nog grondstoffen uit het afval haalt? “Absoluut niet”, geeft Korevaar aan. “Korenet is namelijk een samenwerking tussen HVC en Korevaar. HVC verwacht juist van ons dat we de stromen uitzoeken, sorteren en verkleinen. Matrassen, gasflessen en fietsen kunnen niet in de verbrandingsoven. Samen gaan we voor een duurzame

Arie Korevaar

wereld. Bruikbare grondstoffen moeten hergebruikt worden, de dag dat ze echt als afval te beschouwen zijn, komt vanzelf.”

2e kans

Korevaar beheert ook het afvalbrengstation in Groot-Ammers. Daar gaan ze nog een stapje verder. Herbruikbare (bouw-)materialen gaan direct naar het 2e Kans Bouwmaterialen Depot en vinden zo weer hun weg naar particulieren en ondernemers. Ook hier krijgen medewerkers de kans hun passie te ontdekken en hun mogelijkheden verder te ontwikkelen.

Arie Korevaar: “Dakpannen zijn vaak nog uitstekend geschikt voor hergebruik.”

Méér dan afval inzamelen

Waardlanden doet meer dan het inzamelen van afval. Voor alle gemeenten verzorgen wij:

- Straatreiniging
- Onderhoud mini-containers
- Onderhoud ondergrondse en bovengrondse containers
- Graffitiverwijdering
- Extra aanpak zwerfafval

Van oudsher hebben we voor de gemeente Gorinchem het meest uitgebreide takenpakket. Zo verzorgen we de onkruidbeheersing, de gladheidsbestrijding, het legen van openbare prullenbakken, het verwijderen van bijplaatsingen en het onderhoud van het wagenpark en klein materieel. Het huis-aan-huis reinigen van de gft-containers hebben we in 2020 voor het laatst gedaan; deze taak is bij Waardlanden uitgefaseerd en geprivatiseerd.

Voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam verzorgen we ook de onkruidbeheersing.

Onderhoud wagenpark

Waardlanden onderhoudt zijn eigen wagenpark en om onze voertuigen maximaal inzetbaar te houden is er een servicebus aangeschaft. Deze servicebus is uitgerust met een mobiele werkplaats. Aan boord zijn onder andere een aggregaat en een compressor. Zo kunnen we de meest voorkomende defecten aan onze voertuigen, zoals een lekke band, direct zelf langs de weg verhelpen.
Door nauwkeurige uitvoering van het onderhoudsprogramma houden we onze voertuigen lange tijd tegen relatief lage kosten op de weg. We hebben dit jaar vier voertuigen volgens het onderhoudsschema vervangen: een haakkraanauto (in gebruik als service-unit voor de reiniging van ondergrondse containers), een zijlader en twee achterladers. Onze nieuwe voertuigen voldoen altijd minimaal aan de strengste europese emissienorm, Euro 6. Ook hebben we twee elektrische onkruidborstelmachines aangeschaft.

Beheer openbare ruimte

Aantal veeguren	9.388
Onderhouden bovengrondse en ondergrondse containers	1.200
Aantal verzoeken om afvalgrijpers	538
Zout in consignatie (in tonnen)	160
Gestrooid zout in Gorinchem (in tonnen)	90

Ons wagenpark

Achterladers	7	Handveegauto's	6
Zijladers	11	Onkruidmachines	2
Aanhangwagens	8	Opbouw voor gladheidsbestrijding	6
Haak/kraanwagens	10	Overige voertuigen	17
ABS-voertuigen	5		
Veegmachines	6		

Van stagiair naar een baan op de reparatiewagen

Toen Phil onderwijs volgde bij De Cirkel in Gorinchem, hoorde daar ook een stage bij. Via zijn jobcoach, getipt door zijn enthousiaste ouders, kwam hij bij ons terecht. Phil werkte een tijdje in onze werkplaats. Hij en zijn collega's hadden het reuze naar hun zin met elkaar. Dit leidde ertoe dat we hem na zijn stages een baan hebben aangeboden. Sindsdien werkt Phil op de reparatiewagen.

Phil (midden) aan het werk met zijn collega's Boaz (links) en Marco

Met plezier naar het werk

Met zijn collega onderhoudt hij ondergrondse containers in ons hele verzorgingsgebied. Ze keuren de containers en repareren ze waar nodig. In dat geval halen ze de container uit de schacht om de onderkant los te maken en te vervangen. Phil klimt in de container om de bouten vast te houden, die zijn collega vervolgens vastschroeft. Phil: "Ik heb het enorm naar mijn zin bij Waardlanden. Ik heb leuke collega's en ga elke ochtend met plezier naar mijn werk!" Phil en zijn ouders hebben er alles aan gedaan dat hij bij Waardlanden kan blijven omdat hij bij ons gelukkig is. Wij zijn ook gelukkig met Phil!

Schone openbare ruimte; nog uitdagender dan anders

In het begin van de coronacrisis gaven inwoners gehoor aan de oproep thuis te blijven. Dit resulteerde in opvallend schone openbare ruimtes. Dit veranderde in het voorjaar.

Gesloten horeca en stralend weer maakten dat mensen massaal buiten recreëerden en van hun maaltijden genoten. Nabij fastfoodgelegenheden en recreatieterreinen, zoals Buiten de Waterpoort in Gorinchem, overstroomden de prullenbakken in een oogwenk.

Overvolle prullenbakken

Waardlanden verzorgt het legen van de openbare prullenbakken voor Gorinchem. Bij Buiten de Waterpoort hebben we rolcontainers geplaatst om de enorme hoeveelheden afval op te vangen en te voorkomen dat het zou gaan zwerven. Een ‘vuilvisser’ viste het afval op dat naast de prullenbakken terecht kwam. In het weekend deden onze medewerkers regelmatig een ronde langs de overvolle Gorinchemse prullenbakken.

Zwerfafval

Voor alle vier de gemeenten verzorgen we de ‘extra aanpak zwerfafval’. Een ‘extra aanpak’ omdat deze aanpak de basisaanpak, zoals het legen van de openbare prullenbakken, van gemeenten aanvult. Als gevolg van de anderhalve meter samenleving konden niet alle geplande maatschappelijke activiteiten doorgaan. Wel is ons zwerfafvalteam het gehele jaar in de polders actief geweest en hebben we diverse kleinschalige opruimacties gefaciliteerd.
Tijdens de jaarlijkse monitoring van het zwerfafval blijkt dat de aanwezigheid van het grof en fijn zwerfvuil op de verharde wegen en pleinen, waar Waardlanden verantwoordelijk voor is, gemiddeld voor de hele regio een ‘B’ scoort. Een ‘B’ betekent dat er in beperkte mate zwerfafval is aangetroffen.

Bijplaatsingen

In alle gemeenten namen de bijplaatsingen van grofvuil op de milieuparken in de wijken toe als gevolg van de coronapandemie. Deze bijplaatsingen tasten het straatbeeld van de gemeenten enorm aan. Waardlanden verzorgt de verwijdering van de bijplaatsingen in gemeente Gorinchem. We hadden onze handen er vol aan. We hebben de inzet van medewerkers in Gorinchem verhoogd en ander materieel ingezet om de grote hoeveelheden bijplaatsingen af te voeren.

Pilot

In de gemeenten Vijfheerenlanden en Gorinchem is een pilot voor het tegengaan van bijplaatsingen uitgevoerd. We hebben de beginsituatie in kaart gebracht en vervolgens de effecten van diverse interventies zoals bebording en ‘groene tuintjes’ op en rondom de milieuparken en de inzet van BOA’s (Buitengewoon Opsporings Ambtenaren) getoetst. De gemeente Gorinchem heeft op basis van de pilot besloten in 2021 de bijplaatsingen projectmatig aan te gaan pakken met heldere communicatie en inzet van BOA’s.

2

Nieuw grondstoffenbeleid

Meer grondstoffen, minder restafval

Het beleid van Waardlanden is gericht op reductie van het restafval van de inwoners in ons werkgebied. Van 2014 tot en met 2020 hebben we uitvoering gegeven aan het VANG-beleid. Door de jaren heen is de service voor de inzameling van grondstoffen zoals pmd, oud papier en karton en gft verhoogd en de service voor de inzameling van restafval gereguleerd. Met deze 'service-differentiatie' stimuleren we inwoners grondstoffen van restafval te scheiden.

Ondanks alle inspanningen loopt het aantal kilo's restafval sinds 2017 ieder jaar op en was voorzien dat we de landelijke doelstelling van maximaal 100 kilo restafval per inwoner in 2020 niet gingen halen. Met 243 kilo restafval per inwoner bleek de landelijke doelstelling zelfs ver buiten bereik. De stijgende hoeveelheid restafval zorgt voor stijgende kosten voor inzameling en verwerking. Begin 2020 zijn we met ondersteuning van Adviesbureau Cyclus Management gestart met het ontwikkelen van een nieuw afval- en grondstoffenbeleid voor de periode 2021-2025. Met dit beleid zetten we in op het behalen van maximaal 100 kg restafval per inwoner in 2025.

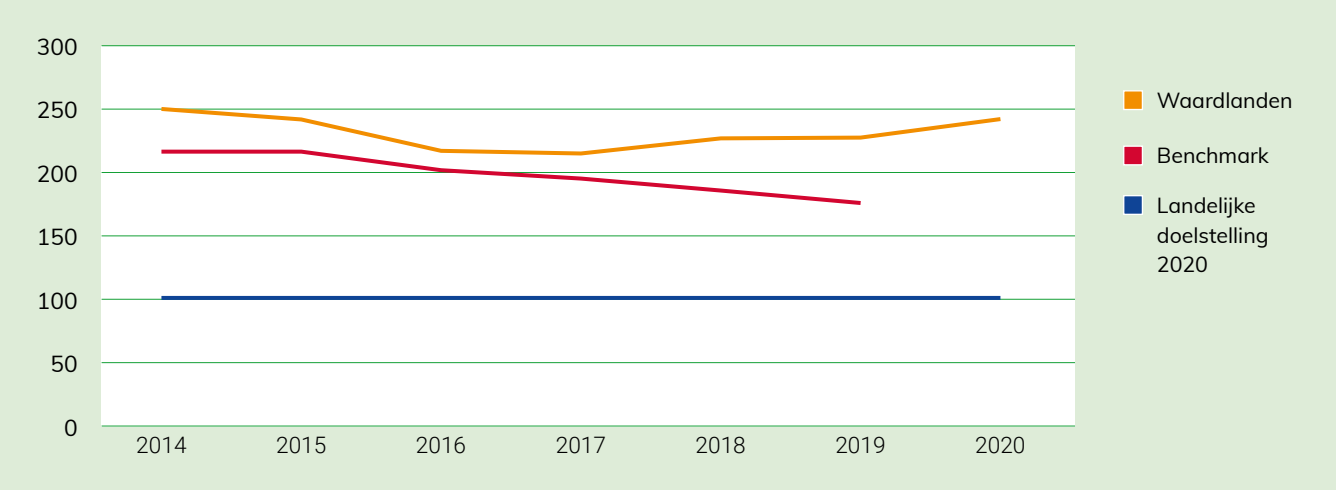
De ontwikkeling van het nieuwe beleid verloopt in drie fasen. De eerste twee fasen vonden geheel in 2020 plaats. De derde fase voeren we in 2021 uit.

Onderzoeksfase

In de onderzoeksfase zijn uitgebreide analyses uitgevoerd naar de afvalstromen die we huis-aan-huis, op de milieuparken en op de afvalbrengstations inzamelen. Sorteeronderzoeken onderbouwen onze visuele waarnemingen; wel 70% van ons restafval dat we afvoeren naar de verbrandingsovens, bestaat uit grondstoffen. Het merendeel van deze grondstoffen bestaat uit gft en pmd. Oud papier en karton, textiel en glas scheiden onze inwoners goed, slechts 13% van het restafval bestaat uit deze grondstoffen.

Het échte restafval, zonder grondstoffen, is slechts 59 kilo per inwoner. Het merendeel van het grof huishoudelijk afval (96%) brengen onze inwoners naar het afvalbrengstation. Daar gaat het scheiden een stuk beter, 85% van het afval op de afbrengstations scheiden onze inwoners correct.

We hebben raadsleden van de vier gemeenten intensief betrokken bij de onderzoeksfase van het strategisch beleid, hun visie nemen we mee

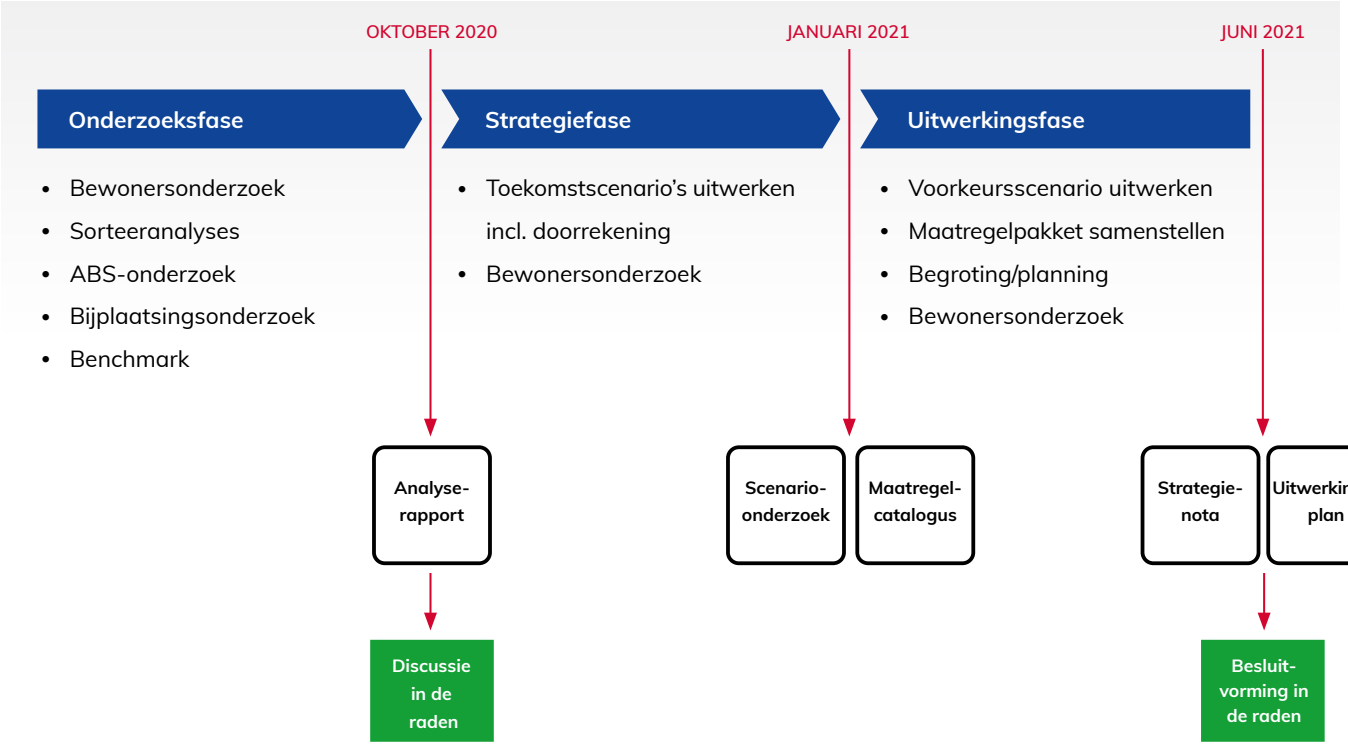

Restafval, inclusief grof restafval (in kg/inwoner)

bij het opstellen van de strategienota. Ook de mening van onze inwoners telt zwaar mee. Met een enquête, waaraan ruim 3.500 inwoners deelnamen, hebben we wensen, motieven en beleving van de afval- en grondstoffeninzameling gepeild. Inwoners willen vooral informatie krijgen over resultaten van afval scheiden, wat er gebeurt met ingezamelde grondstofstromen en over scheidingsregels. Het tegengaan van afval dumpen vinden veel inwoners een belangrijk onderwerp. We nemen opmerkingen en suggesties mee in het nieuwe beleid. De deelnemers aan het onderzoek beoordelen onze dienstverlening met een 7,6.

In de benchmark vergelijken gemeenten hun prestaties op het gebied van afval- en grondstoffenbeheer. Uit deze vergelijking blijkt dat we op service voor grondstoffen hoger dan gemiddeld presteren. En dat terwijl onze inzamelkosten vergelijkbaar zijn met de benchmark. Wel zijn onze verwerkingskosten in vergelijking wat hoger, doordat Waardlanden relatief veel afval per inwoner heeft.

Deze processtappen leidden tot het ‘Analyserapport huidige afvalbeleid Waardlanden-gemeenten’. In dat analyserapport zijn 10 aandachtspunten vastgesteld (zie pagina 24). Alle gemeenteraden onderschrijven deze 10 aandachtspunten, die de basis vormen voor onze strategienota.

Strategiefase

In de strategiefase onderzochten we welke (combinatie van) maatregelen leiden tot duurzaam afvalbeheer en beheersbare kosten. Daarbij maakten we dankbaar gebruik van de suggesties en maatregelen die in het bewonersonderzoek en tijdens de raadsvergaderingen naar voren zijn gebracht. Door de corona-ontwikkelingen konden geplande bewonersbijeenkomsten geen doorgang vinden. Hiervoor in de plaats is een tweede (digitale) enquête uitgevoerd, waarin de 20 meest genoemde maatregelen op maatschappelijk draagvlak zijn getoetst.

Uitwerkingsfase

Onze zorgvuldige en gedegen voorbereiding van de strategienota en aangepaste werkwijze binnen de gestelde coronamaatregelen, namen iets meer tijd in beslag dan voorzien. We verwachten in april 2021 de strategienota ‘Samen voor een afvalvrije en schone gemeente’ aan de colleges van de vier gemeenten aan te bieden.

De 10 aandachtspunten

1. De Waardlanden-gemeenten halen de landelijke doelstellingen niet zonder aanvullend beleid.
2. Veel grondstoffen in het restafval.
3. Veel restafval in de grondstoffen, met name in pmd.
4. Hoge kosten als gevolg van afvaltoerisme vanuit buurgemeenten.
5. Hoge kosten als gevolg van oneigenlijk bedrijfsaanbod.
6. Weinig aandacht voor preventie.
7. Veel kringloopgoederen belanden onterecht in de restafvalbak.
8. Voorzieningenniveau afvalbrengstations niet optimaal (Vianen, Leerdam).
9. Dienstverlening Nieuw-Lekkerland voor brengen grof huisraad niet optimaal.
10. Inwoners ergeren zich aan bijplaatsingen bij verzamelcontainers.

3

De bedrijfsvoering

Modernisering van de bedrijfsvoering

Waardlanden wil een organisatie zijn die dienstverlening aan inwoners en bestuurders zorgvuldig, veilig en betrouwbaar uitvoert. De juiste faciliteiten zijn daarbij onmisbaar. We hebben daarom extra zorg en aandacht besteed aan deze faciliteiten.

Verbeterde flexibiliteit en bereikbaarheid

In 2020 hebben we geïnvesteerd in modernisering van de bedrijfsvoering en de flexibiliteit en bereikbaarheid van onze medewerkers.
Bij het begin van de eerste coronagolf werd onderkend dat er voor de medewerkers beperkte ICT-mogelijkheden zijn om vanuit huis te kunnen werken. Medio 2020 is de serveromgeving hiervoor aangepast. Medewerkers hebben laptops gekregen, zodat ze thuis en op kantoor optimaal tijdsonafhankelijk gebruik kunnen maken van de systemen.
Ook zijn er verbeteringen doorgevoerd met betrekking tot de interne en mobiele communicatie. Alle vaste medewerkers hebben een mobiele telefoon ontvangen. De vaste toestellen op kantoor en in de voertuigen zijn hierdoor komen te vervallen, met uitzondering van de telefooncentrale ten behoeve van de front-office. Een aandachtspunt voor de toekomst is het werken aan digitale vaardigheden van sommige medewerkers, aangezien we steeds meer functionaliteiten aan de mobiele telefoons gaan koppelen. Door deze innovatie en verdere ontwikkeling dringen we in 2021 de huidige papierstroom verder terug.
Ook het digitaal vergaderen heeft, mede door de coronapandemie, zijn intrede gedaan binnen Waardlanden. Om optimaal te kunnen communiceren met onder andere externe partijen, bestuur en contactambtenaren, is er een camerasysteem geïnstalleerd in de vergaderruimte.

Verbeterde processen

Het P&C-proces (planning & control) is versterkt. Er zijn structurele overleggen met de contactambtenaren, communicatiemedewerkers en controllers van de gemeenten georganiseerd.
Het budgethouderschap is versterkt door alle budgetten aan een leidinggevende te koppelen. In 2021 krijgt de ondersteuning voor budgethouders een impuls.
Ook de planning van het P&C-proces is aangepast. Doordat alle betrokkenen meer tijd hebben voor het uitvoeren van hun verantwoordelijkheden is de kwaliteit verhoogd.

Boezem in een nieuw jasje

Ons jubileumjaar was ook het jaar van het groot onderhoud. De centrale ruimtes van het pand aan de Boezem in Gorinchem hadden sinds de oplevering van het gebouw in 2000 geen grote opknapbeurt gehad. Hierdoor was veel meubilair aan vervanging toe. Enkele medewerkers van zowel de binnendienst als de buitendienst hebben zich bezig gehouden met het uitzoeken van het interieur. Een deel van het meubilair is vervaardigd van circulair geproduceerd materiaal. Zo zijn de bureaubladen zijn gemaakt van oude legerkleding en de bladen van de vergadertafels van oude jeans.
Ons pand is eigenlijk te klein. Niet alle medewerkers konden werken volgens de arbonormen. Om extra werkplekken te creëren is het leslokaal op de benedenverdieping omgevormd tot twee aparte kantoorruimten. De werkplekken hebben een professionele uitstraling en zijn geschikt voor digitaal werken. Op de eerste verdieping is de vergaderzaal opnieuw ingericht. De kantine is multifunctioneel ingericht en bruikbaar als vergaderruimte. Het buitenterras is vernieuwd. Ondanks de aanpassingen blijft het gebouw te klein, zeker wanneer in 2021 nog meer mensen het gebouw gaan gebruiken.

In 2020 is ons hoofdkantoor verrijkt met een schitterende muurschildering van kunstenares Tessa Besems uit Gorinchem. In het ontwerp staat de boom centraal. Thema's die met duurzaamheid, de omgeving en de organisatie te maken hebben, hangen als 'appels' aan de boom.

Gelukkig en gezond bij Waardlanden

Waardlanden wil een organisatie zijn waar onze medewerkers zich welkom, veilig, thuis en vitaal voelen. Gelukkige en gezonde medewerkers leveren de hoogste kwaliteit. Het belang van onze medewerkers en het belang van onze organisatie gaan hand in hand.

Door de hoge werkdruk en de coronapandemie ging de aandacht van onze leidinggevenden soms vaker uit naar de uitvoering van het werk, in plaats van naar begeleiding van de medewerkers. We hebben besloten daar verandering in aan te brengen. Onze belangrijkste speerpunten zijn:

- Duurzame inzetbaarheid door vitaliteitsprogramma
- Vaststellen van onze normen en waarden
- Een leven lang leren

Deze speerpunten lichten we hierna uit.

Vitaliteitsprogramma

In februari hebben 10 medewerkers zich gebogen over de vraag “Hoe kunnen medewerkers duurzaam inzetbaar blijven?”. Dit heeft geleid tot het Vitaliteitsprogramma, dat in juni door het management is opgesteld. Een oud Nederlands spreekwoord is ‘een gezonde geest in een

Chauffeur Jan is al jaren voor veel divers werk inzetbaar.

gezond lichaam’. En dat is precies wat we met het Vitaliteitsprogramma willen bereiken. Zo vergroten we de kans dat onze medewerkers zonder medische problemen hun AOW-gerechtigde leeftijd halen en van hun welverdiende pensioen kunnen gaan genieten.
Medewerkers en werkgever investeren samen proactief in vitaliteit (preventie) en vergroten zo hun duurzame inzetbaarheid. We hopen dat dit programma medewerkers gezonder én gelukkiger maakt.
Door de coronapandemie is de uitvoering van het programma pas eind 2020 gestart.

Wij zijn Waardlanden

- Gedreven
- Oprecht
- Behulpzaam
- Betrouwbaar

Dat zijn de kernwaarden van Waardlanden

Gedeelde intrinsieke normen en waarden zorgen voor een gevoel van saamhorigheid en een fijne werksfeer. En dat straalt weer af op onze dienstverlening. Met het traject ‘Wij zijn Waardlanden’ hebben we gezamenlijk de normen en waarden van onze organisatie vastgesteld.
Onze kernwaarden zijn herkenbaar in ons personeelsbeleid, werving van nieuwe medewerkers, (interne) omgangsvormen en onze (externe) uitstraling.

Een leven lang leren

Onze branche, onze werktuigen en ook onze medewerkers zijn voortdurend in ontwikkeling. Goed opgeleide medewerkers zijn in staat om een goede dienstverlening aan inwoners en bestuurders te bieden. Leren zien wij daarom als een levenslang proces en vormt een onderdeel van ons werk.

Een externe opleider heeft de opleidingen die Waardlanden zijn medewerkers biedt geanalyseerd. We doen al heel veel, met name ten aanzien van vakgericht opleiden. Uit de analyse blijkt dat vakgericht opleiden goed aansluit op de behoefte van onze medewerkers en onze bedrijfscultuur. Zes medewerkers hebben de cursus 'autolaadkraan' gevolgd, twee nieuwe chauffeurs volgden een interne opleiding.
We gaan in de toekomst meer aandacht besteden aan de verschillende leerstijlen van medewerkers. Nogal wat medewerkers willen het liefst leren op de werkvloer. We gaan hier extra mogelijkheden voor creëren. Dat komt dan naast de verplichte vakopleidingen. Ook willen we loopbaanontwikkeling natuurlijk mogelijk maken voor het meer traditionele leren.

Meer

Een aantal chauffeurs heeft, vooruitlopend op een nieuw functiewaarderingssysteem, een meer marktconforme waardering gekregen. Met de modernisering van de bedrijfsvoering en het beschikbaar stellen van laptops en telefoons, faciliteren we onze medewerkers om zowel op het werk als privé mobiel bereikbaar te zijn.
Ook betrokken we medewerkers meer bij de organisatie door het uitgeven van het interne nieuwsbulletin Waardlanden Actueel.

Enquête onder de medewerkers leidt tot Verbeterplan voor de Buitendienst

De OR heeft een enquête onder de medewerkers gehouden. 70% van medewerkers heeft deze enquête ingevuld. Zij waarderen Waardlanden met een gemiddeld cijfer van 7,45!

Wat zeggen medewerkers over werken bij Waardlanden:

- "Ik ben hier in een warm bedrijf terecht gekomen en vind mijn werk leuk, ga elke dag met plezier naar mijn werk."
- "Heb het naar mijn zin. Waardlanden is een goede werkgever."

En wat kan er dan beter?

- Betere communicatie en meer werkoverleg, onderling, maar ook tussen medewerkers en leidinggevenden.
- Duidelijke en consequente aansturing.
- Meer saamhorigheid, opereren als 1 team.

Ook het functioneren van de OR is beoordeeld. Over het algemeen zijn medewerkers tevreden over de OR. Uiteraard zijn er ook verbeterpunten:

- Meer communicatie, bijvoorbeeld door de nieuwsbrief vaker te versturen.
- De OR moet meer als eenheid optreden.

Verbeterplan voor de Buitendienst

De uitkomsten van de enquête vormden de basis voor het maken van een verbeterplan voor de Buitendienst. Het verbeterplan bevat 24 punten. Met de top 5 van de verbeterpunten zijn de coördinatoren en de medewerkers aan de slag gegaan:

- Regelmatig werkoverleg houden.
- Functioneringsgesprekken, gesprekken over persoonlijke ontwikkeling, 1 op 1 gesprekken en opleidingen.
- Beschikbaarheid en zichtbaarheid van de coördinatoren.
- Heldere afspraken maken over het ophalen van papier in de avonduren, overwerk en uitvoering van het vitaliteitsplan.
- Tijdige betrokkenheid bij het aannemen van nieuwe taken voor de deelnemende gemeenten.

Garantiebanen

Zes van onze 78 medewerkers werken met een loonkostensubsidie (garantiebanen). We voldoen daarmee ruimschoots aan de quotumregeling die geldt voor alle overheidswerkgevers.

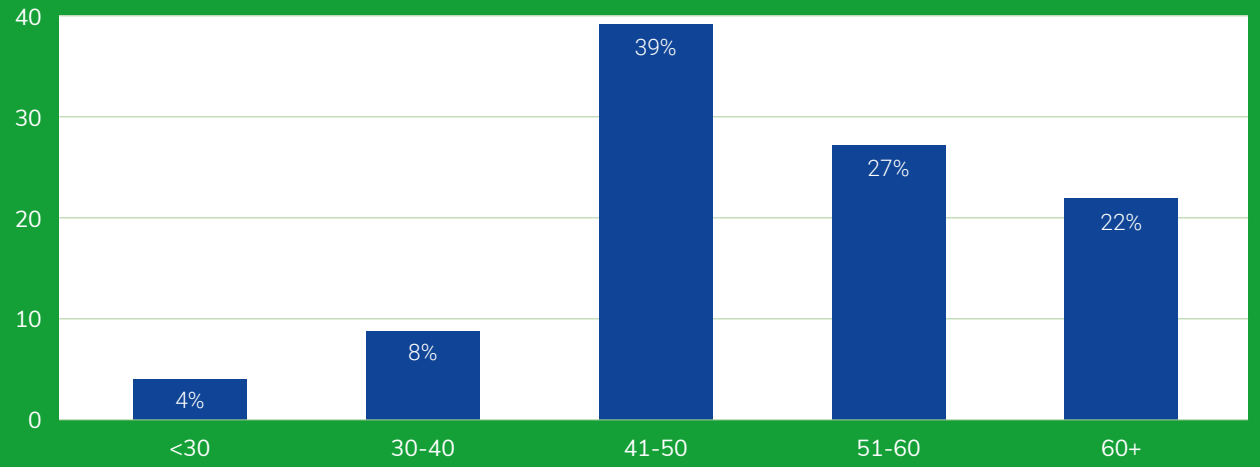
Leeftijdsopbouw

Medewerkers blijven doorgaans hun hele carrière trouw aan Waardlanden. Dat zien we terug in de leeftijdsopbouw (zie grafiek) van onze buitendienstmedewerkers. De gemiddelde leeftijd van een buitendienstmedewerker is 51 jaar. Voor een reinigingsbedrijf is dit hoog. Gezien het geringe verloop neemt de gemiddelde leeftijd de komende jaren nog verder toe.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage in 2020 bedraagt 6,71%. Dit is een daling ten opzichte van het verzuimpercentage van 8% in 2019. Een verzuimpercentage boven het landelijk gemiddelde, dat dit jaar met 4,7% al uitzonderlijk hoog was, is niet uitzonderlijk voor een reinigingsbedrijf. Door de stijgende gemiddelde leeftijd is er ook een stijgend risico van uitval door lichamelijke klachten. Tijdens de eerste golf van de coronapandemie hebben we een aantal weken een ziekteverzuim van 0% gehad. Helaas liep het ziekteverzuim daarna toch weer op. In de tweede helft van 2020 namen ook de coronabesmettingen toe.

Leeftijdsopbouw medewerkers buitendienst

Medewerkers

Totaal aantal medewerkers: 78 (75,28 fte)

Verloop: 0 medewerkers

Groei t.o.v. 2019: 7 medewerkers (3 binnendienst en 4 buitendienst)

Opleidingen in 2020: 8 medewerkers (6 vakopleidingen en 2 interne opleidingen)

Inzet van uitzendkrachten

Naast vaste medewerkers maken wij ook gebruik van uitzendkrachten. We onderscheiden twee soorten uitzendkrachten. Via uitzendbureau Werktalent hebben wij enkele medewerkers voor langere tijd bij ons werken. Zij bereiden zich voor op een vaste baan in de afvalbranche in de onkruidbeheersing. Daarnaast zijn er inhuurkrachten voor assisterende werkzaamheden zoals het schikken van de containers. Met de keuze voor uitzendkrachten verzekeren we ons van de nodige flexibiliteit om de voortgang tijdens ziekteverzuim en verlof te waarborgen en drukte gedurende piektijden te kunnen opvangen.

Op weg naar de toekomst

Vanaf 1 juni 2019 is Vianen als werkgebied toegevoegd. In dat jaar zijn we ook voor het eerst de onkruidbeheersing gaan doen voor Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam. Ook wordt er steeds meer inzet gevraagd op afvalcoaching, communicatie en samenwerking met maatschappelijke partners, zoals kringloopwinkels en Avres.

Als de gemeenteraden hun nieuwe beleid hebben vastgesteld moet Waardlanden uitvoering aan de maatregelen geven. Ook dat vraagt veel tijdelijke én structurele extra inzet. De formatie van Waardlanden moet uitbreiden om de groeiende hoeveelheid werk uit te kunnen voeren. In 2020 is het aantal fte in de binnendienst uitgebreid. Om uitvoering te geven aan het nieuwe beleid is verdere uitbreiding noodzakelijk. Ook in de buitendienst is er een fors tekort aan medewerkers. Er is in 2020 structureel en veel overgewerkt. Samen met de ondernemingsraad kijken we in 2021 naar de beste wijze om hierin verandering te brengen.

De route die we gaan bewandelen is in december 2020 door het bestuur vastgelegd. We brengen eerst onze vertrekpositie goed in kaart, met ondersteuning van KplusV. Vervolgens worden de gewenste organisatiecultuur en -structuur, digitale bedrijfsprocessen en de werkwijzen (DVO) in beeld gebracht. Het bestuur en management zullen keuzes maken om de organisatie te versterken, zodat we klaar zijn om de beleidsmatige ambities waar te maken.

Goed werkgeverschap tijdens de coronapandemie

Het is voor onze inwoners van groot belang dat wij de afvalinzameling uit blijven voeren. Het inzamelen en vervoeren van afval valt daarom onder de vitale beroepen.

Bij de start van de coronapandemie was onze focus gericht op potentieel ziekteverzuim. Waardlanden kan bij een langdurig bovengemiddeld ziekteverzuim niet meer alle taken uitvoeren. In een draaiboek is de prioritering van de werkzaamheden vastgelegd.

Prioriteiten

De prioritering maakt duidelijk in welke volgorde we werkzaamheden moeten staken als een significant deel van de medewerkers uitvalt. Ook zijn de consequenties voor medewerkers, het managementteam en de communicatie met inwoners, vastgelegd in het draaiboek. In maart en april kwam het MT soms bijna dagelijks bijeen voor crisisoverleg. We informeerden alle medewerkers via de corona-editie van Waardlanden Actueel. De ontwikkelingen volgden elkaar in die periode bijna dagelijks op.

Twee medewerkers hebben wegens een zwakke gezondheid bijzonder verlof gekregen, tot er eind mei extra maatregelen waren getroffen en de besmettingskans voldoende verkleind was. In totaal hebben acht medewerkers corona gekregen.

Waardering

De extra routes en werkzaamheden als gevolg van het gestegen afvalaanbod zijn door de reguliere medewerkers uitgevoerd. Medewerkers ervaarden het weghalen van de bijplaatsingen en de grofvuilroutes in Gorinchem als erg belastend. Een klein aantal taken verviel, zoals onze activiteiten na evenementen, die mankracht zetten we in op de extra werkzaamheden.

Om de waardering voor ieders inzet te tonen en het gemis van personeelsbijeenkomsten te compenseren is met Pasen aan iedere medewerker een paaslunch verstrekt. De zomerborrel en ons 10-jarig jubileum kon met inachtneming van de coronamaatregelen met gepaste afstand doorgaan.

Veilige en duurzame bedrijfsvoering

Waardlanden heeft veiligheid en duurzaamheid hoog in het vaandel staan. In 2020 lag de focus op het verbeteren van onze veiligheid.

De risico's tijdens onze werkzaamheden zijn in een RI&E (Risico-Inventarisatie & Evaluatie) vastgelegd, die we periodiek actualiseren. Helaas is er dit jaar toch een ernstig incident met letsel voorgevallen. De algemene veiligheidsregels zijn daarom aangepast en het toezicht op naleving ervan is verscherpt. De belangrijkste regel is: werk altijd samen.

Bedrijfskleding

Voldoen aan de wettelijke zichtbaarheidsnorm én een uniforme, professionele uitstraling, dat zijn de eisen aan onze bedrijfskleding. Uiteraard is draagcomfort voor onze medewerkers ook belangrijk.
In 2020 is een nieuw kledingpakket samengesteld. We gaan duurzaam met onze kleding om en dragen onze 'oude' kleding in 2021 af. Aan het eind van 2021 is alle verouderde bedrijfskleding vervangen.

Rendement duurzame investeringen

Afgelopen jaren heeft Waardlanden geïnvesteerd in elektrische auto's, elektrische borstelwagens, zonnepanelen en aardwarmte. Ook hebben we twee tankplaten, in Gorinchem en in Hardinxveld-Giessendam, waar onze eigen voertuigen GTL Fuel tanken. GTL Fuel is zuiniger en minder vervuilend (onder andere minder uitstoot van fijnstof en stikstofdioxiden) dan reguliere diesel. In Hardinxveld-Giessendam tankt ook de gemeente haar voertuigen bij ons.

Rendement duurzame investering

221.760 kWh
zonne-energie opgewekt

467.038 liter GTL Fuel
diesel verbruikt
(en dus reguliere diesel
verbruik vermeden)

25.611 kilometer
met elektrische auto's
gereden

280.296 liter
kraanwater bespaard
door gebruik
regenwater

GEVOLGEN VAN DE CORONAPANDEMIE

Coronamaatregelen op de werkvloer

Veilig werken stond dit jaar in het teken van de coronapandemie. We hebben de adviezen van het RIVM en in aanvulling daarop van de brancheorganisatie de NVRD, opgevolgd.

Uitvoering geven aan de 1,5 metersamenleving is voor medewerkers van Waardlanden niet eenvoudig. De ruimte in voertuigen is nu eenmaal beperkt en we hebben een relatief klein gebouw waar tientallen mensen in- en uitlopen. Naast de reguliere maatregelen die het RIVM adviseerde zijn de volgende maatregelen getroffen:

Vanaf de eerste golf:

- Maximaal twee medewerkers op een vuilniswagen, zoveel mogelijk in dezelfde samenstelling
- Dagelijkse desinfectie van deurklinken, automaten en andere risicoplekken
- Eén medewerker per veegwagen
- Medewerkers hebben een hesje met de tekst ‘1,5 m afstand’ aangeboden gekregen
- Grote werkoverleggen en andere personeelsbijeenkomsten zijn geannuleerd

Extra vanaf de tweede golf:

- Desinfectiepalen bij de ingang
- Mondmaskers dragen in de gangen
- Kantoormedewerkers konden, indien de werkzaamheden dat toelieten, thuiswerken

4

Communicatie en educatie

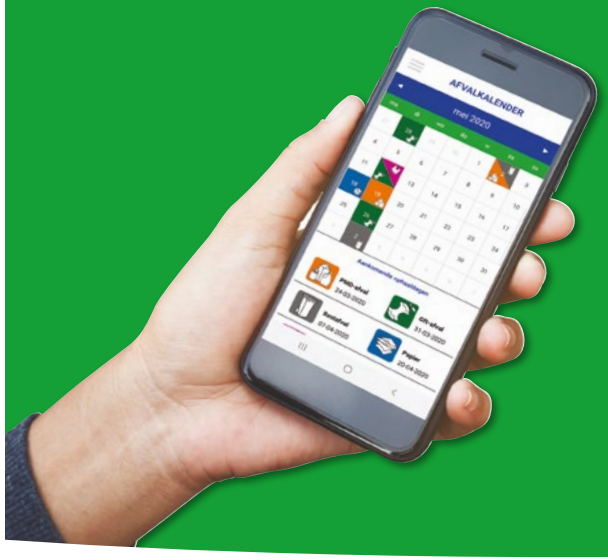

Welke grondstof hoort waar?

Met goede voorlichting is het goed grondstoffen scheiden. Het verbeteren van de communicatie is in 2020 dan ook doorgezet.

De website is verder uitgebreid: inwoners vinden er informatie over nut en noodzaak van afval scheiden, wat wel en niet bij de diverse grondstofstromen hoort en wat daarmee gebeurt na gescheiden inzameling. We promoten actief de gratis app en zetten deze ook in voor actuele berichtgeving over ophaaldagen. Wie de app heeft geïnstalleerd, dat zijn inmiddels 15.163 inwoners, is altijd op de hoogte, is de boodschap.
Behalve digitaal helpen we inwoners ook met vernieuwde papieren scheidingswijzers en afdankinformatie voor pmd, oud papier en karton, glas, en gft en etensresten. Gebundeld in een mapje, tezamen met informatie over kringloopmogelijkheden en hoe je van grof huishoudelijk afval afkomt, is alles rond afval en grondstoffen scheiden beschikbaar. Afvalcoach Kees heeft de mapjes al bij 3.000 huishoudens huis-aan-huis verspreid.

Ook vinden inwoners in de kranten en op de Facebookpagina regelmatig feiten en weetjes over recycling en hergebruik in onze regio. Wie hier een vraag over heeft kan contact opnemen met afvalcoach Kees.
Met de geïntensiveerde voorlichting voorzien we in een behoefte die ook blijkt uit de bewonersenquête over het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid. Veel inwoners geven aan dat zij hun best doen afval goed te scheiden maar daar wel hulp bij kunnen gebruiken, in het bijzonder bij het bepalen van wat wel en niet bij het pmd hoort.

Beoordeling Waardlanden door inwoners in de bewonersenquête: 7,6

1267 volgers op Facebook (1187 likes)

15.163 gebruikers van de Waardlanden app

Scheidingswijzer grofvuil
VAN AFVAL NAAR GRONDSTOF
Wilt u als particulier van huisraad en ander grof huishoudelijk afval af? Dat kan op twee manieren.
1
Breng het naar het afvalbrengstation
2
Laat het thuis ophalen
Geef herbruikbare spullen een tweede leven
Meer tips? Download de Waardlanden App!
WaardLanden
www.waardlanden.nl

De vijf van Waardlanden

Bewust omgaan met voedsel, minder afval
WaardLanden
www.waardlanden.nl

Een schone, frisse gft-container?
TIP 1
Kijk op onze website voor alle tips!
Wilt u uw groente-, fruit- en tuinafval en etensresten (gft) scheiden zonder stankoverlast? Afvalcoach Kees heeft een tip: "Zet uw container zo veel mogelijk in de schaduw, uit de zon. Dan blijft hij koel. Zo houdt u uw gft-container schoon en fris!"
WaardLanden
www.waardlanden.nl

TIP 3
Kijk op onze website voor alle tips!

TIP 2
Kijk op onze website voor alle tips!
Wilt u uw groente-, fruit- en tuinafval en etensresten (gft) scheiden zonder stankoverlast? Afvalcoach Kees heeft een tip: "Spoel uw container af en toe schoon. Dat kan gewoon met water en eventueel een beetje groene zeep. Zo houdt u uw gft-container schoon en fris!"
WaardLanden
www.waardlanden.nl

TIP 6
Kijk op onze website voor alle tips!
WaardLanden
www.waardlanden.nl

TIP 5
Kijk op onze website voor alle tips!
Wilt u uw groente-, fruit- en tuinafval en etensresten (gft) scheiden zonder stankoverlast? Afvalcoach Kees heeft een tip: "Laat natte voedselresten goed uitlekken en gemaaid gras een dag drogen voordat u het in de container doet. Zo houdt u uw gft-container schoon en fris!"
www.waardlanden.nl

WaardLanden
Download de Waardlanden App
REUZEHANDIG!
Bekijk de afvalkalender, scheidingswijzer en containerlocaties op uw mobiel. Ontvang een melding wanneer uw container aan de straat gezet moet worden. Of maak een afspraak om grofvuil op te laten halen.
Download on the App Store
get it on Google Play
www.waardlanden.nl

Grofvuil laten ophalen?

Grofvuil laten ophalen? Zo gedaan!
Als u uw grof huishoudelijk afval zoals huisraad netjes en goed aanbiedt, halen wij het gratis bij u op. Niet alles mag mee...
Chauffeur Jan "Puin, stenen, gipsplaten, en ander bouw- en sloopafval nemen we niet aan. Dat moeten mensen zelf wegbrengen naar ons afvalbrengstation. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor autobanden, boomstronken, schuttingen, chemisch afval en dozen of zakken met inhoud."
Maak een ophaalafspraak via onze website of app!
WaardLanden
www.waardlanden.nl

Grofvuil laten ophalen? Zo gedaan!

Gratis en snel van uw grofvuil af?
Heeft u een oude kast, bankstel of ander grof huishoudelijk afval en wilt u dat direct kwijt? Breng het naar een afvalbrengstation. Er zijn er vijf in onze regio. Daar kunt u gratis aanhangwagen bij het afvalbrengstation waar u uw grofvuil naartoe wilt brengen. Bekijk de voorwaarden op www.waardlanden.nl.
WaardLanden

Verpakkingsglas? In de glascontainer natuurlijk!
Glazen flessen en potten horen in de glascontainer. Deze is alleen bedoeld voor verpakkingsglas. Glascontainers vindt u in uw wijk en bij winkelcentra.
Afvalcoach Kees "Wij legen de glascontainers en zorgen dat het glas wordt gerecycled. Van de scherven wordt weer nieuw verpakkingsglas gemaakt. Glas is dus geen afval! Heeft u vragen over wat in de glascontainer mag? Kijk dan op onze website of in de app. Of mail mij via afvalcoach@waardlanden.nl."
Wat wel en wat niet in de glascontainer? Kijk in de app!
WaardLanden
www.waardlanden.nl

Oud papier is nieuw papier
Heeft u een minicontainer met blauw deksel? Deze is speciaal voor oud papier en karton.
Afvalcoach Kees "Wij legen de papiercontainers en zorgen dat het papier wordt gerecycled. Van oud papier wordt weer nieuw papier gemaakt. Als het maar schoon en droog wordt weggegooid. Een afhaalpizzadoos bijvoorbeeld is vies en mag er daarom niet bij. Heeft u vragen over wat in de papiercontainer mag? Kijk dan op onze website of in de app. Of mail mij via afvalcoach@waardlanden.nl."
Een eigen minicontainer voor papier? Vraag 'm gratis aan!
Biedt u oud papier los gebundeld aan en wilt u graag een eigen minicontainer voor papier? Dat kan! U kunt deze aanvragen door een e-mail te sturen naar info@waardlanden.nl of te bellen: (0183) 68 11 11. Dan zorgen wij dat hij bij u wordt afgeleverd.
WaardLanden

Vraagbaak over grondstoffen scheiden

Kees van Baalen is de afvalcoach van Waardlanden. Hij is het aanspreekpunt voor inwoners voor al hun vragen over afval/grondstoffen scheiden en het sluiten van materiaalkringlopen.

Kees weet veel over het onderwerp. Hij kent ons verzorgingsgebied op zijn duimpje en daarmee vaak de situatie of context van een vraag van een inwoner. Dat maakt het contact vaak laagdrempelig en prettig. Kees: “Een passend antwoord levert bijna altijd een tevreden klant op. Vooral de regels en soms ook onlogica van pmd scheiden doen inwoners in de pen klimmen. Maar ook meningen over onderwerpen zoals afvaldump en ideeën om dit tegen te gaan, zoals het afsluiten van restafvalcontainers, komen in de mailbox. Het is duidelijk dat afval scheiden en recycling leeft bij veel inwoners. Een goede zaak!”

In gesprek met bewoners

Afvalcoach Kees is niet alleen digitaal maar ook live in gesprek met inwoners. “Als iemand dat vraagt, kom ik ter plekke de situatie bekijken. Dan kan ik samen met hem of haar meedenken over een oplossing. En, dat is natuurlijk het belangrijkst, zorgen dat die oplossing er komt. Bijvoorbeeld als iedereen in een smal paadje achter de tuinen (de achterom) zijn containers slordig in het pad zet, kun je er niet goed langs. En een nette opstelling/rij van de containers stimuleert ook netjes grondstoffen scheiden: wat er netjes uitziet, blijft ook netjes (meestal). Persoonlijk contact en hulp om een oplossing te vinden waarderen mensen zeer. Dat vinden we heel positief, want afval en grondstoffen scheiden en correct aanbieden is een zaak van inwoners en ons samen.” Via onze communicatiekanalen en die van de gemeenten blijven we actief promoten: Heeft u een vraag over afval? Mail of bel afvalcoach Kees: afvalcoach@waardlanden.nl of 0183 - 68 11 11

Jong geleerd is oud gedaan!

We vinden educatie aan kinderen van groot belang. Wat kinderen op school leren nemen ze mee naar huis, zo leren hun ouders met hen mee. Sinds 2015 verzorgt Natuurcentrum Gorinchem de educatie aan basisschoolleerlingen voor ons. Het project ‘Afvalvrije scholen’ is inmiddels in de hele regio bekend. Dit jaar zijn er weer vier nieuwe scholen gestart met dit project. Na een kick-off beschikken leerlingen en leerkrachten over de benodigde middelen en materialen om het afval dat op hun school ontstaat te voorkomen en het afval dat er is goed te scheiden. Eind 2020 staat de teller op 70 deelnemende basisscholen. In 2021 gaat Afvalvrije Scholen, in een nieuw jasje, uiteraard door.

Dit is een uitgave van Reinigingsdienst Waardlanden, juni 2021

Bezoekadres: Boezem 3, Gorinchem (Industrieterrein Papland)
Postadres: Postbus 555, 4200 AN Gorinchem
Telefoon: 0183 68 11 11
E-mail: info@waardlanden.nl
Website: www.waardlanden.nl

Tekst en redactie: Gitta Spruit (Reinigingsdienst Waardlanden), Marguerite Ruys (MRStratego)
Vormgeving: Studio de Marcas
Fotografie: Kobalt Fotografie

Copyright © 2021 Reinigingsdienst Waardlanden
Ondanks de zorg en aandacht die Reinigingsdienst Waardlanden besteedt aan deze uitgave is het mogelijk dat informatie in de uitgave onvolledig c.q. onjuist is. Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Reinigingsdienst Waardlanden kan niet aansprakelijk worden gesteld voor geleden schade als gevolg van gebruik van deze uitgave.
Op alle teksten en afbeeldingen van deze uitgave rust auteursrecht. Wie inhoud van deze uitgave wil kopiëren, verspreiden of op een andere manier openbaar maken, kan zich via e-mailadres info@waardlanden.nl tot Reinigingsdienst Waardlanden wenden en toestemming vragen.